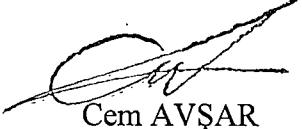

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 30.09.2026

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

Anayasa Madde – 160; “Sayıştay, merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmakla görevlidir. Sayıştayın kesin hükümleri hakkında ilgililer yazılı bildirim tarihinden itibaren onbeş gün içinde bir kereye mahsus olmak üzere karar düzeltilmesi isteminde bulunabilirler. Bu kararlar dolayısıyla idari yargı yoluna başvurulamaz.

(Ek üçüncü fıkra: 29/10/2005-5428/2 md.) Mahalli idarelerin hesap ve işlemlerinin denetimi ve kesin hükme bağlanması Sayıştay tarafından yapılır.”, şeklindeki hükmü çerçevesinde düzenlenen 6085 sayılı Sayıştay Kanununa göre Sayıştay, kamuda hesap verme sorumluluğu ve mali saydamlık esasları çerçevesinde, kamu idarelerinin etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak çalışması ve kamu kaynaklarının öngörülen amaç, hedef, kanunlar ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olarak elde edilmesi, muhafaza edilmesi ve kullanılması için Türkiye Büyük Millet Meclisi adına yapılacak denetimleri, sorumluların hesap ve işlemlerinin kesin hükme bağlanmasını ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yerine getirilmektedir.

Bu kapsamda Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı 2025 Yılı Denetim Raporu hazırlanmış ve kamuoyu bilgisine sunulmuştur. Söz konusu Raporda, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” başlığında, Bakanlığın iş ve işlemlerine ilişkin bazı bulgular tespit edilmiş ve öneriler sunulmuştur.

Bu bağlamda;

1. “Bakanlığın İzni Olmadan Liman İdari Sahasında Kano Faaliyetlerinde Bulunulması”, bulgusuna ilişkin Raporda, “İstanbul Boğazı’nda çeşitli işletmeler, spor kulüpleri veya kişiler tarafından kano faaliyetleri yürütülmesine rağmen bu faaliyetlere ilişkin Liman Başkanlıkları tarafından herhangi bir belgelendirme, izin ve denetim faaliyeti yürütülmediği görülmüştür.” Tespitine yer verilmiş ve devamında “Yapılan incelemelerde, İstanbul Boğazı’nda çeşitli işletmeler, spor kulüpleri veya kişiler tarafından kano faaliyetleri yürütüldüğü ancak bu faaliyetlere ilişkin liman başkanlıkları tarafından herhangi bir belgelendirme, izin ve denetim faaliyeti yürütülmediği görülmüştür. Boğazlarda kano faaliyetlerinin, deniz trafiğinin yoğunluğu, akıntı ve meteorolojik şartlar ile gemi manevra alanları

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

50196

dikkate alınarak, liman başkanlığının izni ve belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde yürütülmesi gerektiği, aksi hâlde seyir, can ve mal güvenliği bakımından ciddi riskler doğurabileceği değerlendirilmektedir. İlgili mevzuatı uyarınca alınan faaliyet ya da yeterlik belgesi gibi izinler sportif faaliyet yapma ehliyetini gösteren bir belge niteliğinde olduğundan belge sahiplerine liman idari sahasında izin almaksızın faaliyette bulunma yetkisi vermemektedir.”

“Bu itibarla sportif kano faaliyetlerine ilişkin izin süreçlerine Liman Başkanlıklarının da dahil edilmesi, özellikle liman idari sahasında yapılacak faaliyetlerin alan, zaman ve emniyet tedbirleri yönünden Liman Başkanlığınca değerlendirilerek izinlendirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Öte yandan, ücret karşılığı ve süreklilik arz eden kano turları ile kano kiralama faaliyetlerinin sportif faaliyet kapsamında değerlendirilemeyeceği, bu faaliyetlerin ticari nitelik taşıdığından kapsama giren deniz araçlarına ilişkin ruhsatlandırma işlemlerinin tesis edilmesi ve faaliyetlerin deniz emniyeti, can ve mal güvenliği ile çevrenin korunması bakımından düzenli ve etkin şekilde denetlenmesi gerektiği düşünülmektedir.”, önerisi bağlamında gerekli çalışmaların yapılması planlanmakta mıdır? bu hususta bir ihmal ve kusur olduğunu düşünüyor musunuz?

2. “Tersaneler ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğü Tarafından Verilen Özel İzinlerin Sürekli Uzatılması”, bulgusuna ilişkin Raporda, “Bakanlık tarafından ilgili mevzuatı uyarınca kıyı tesisi işletmecilerine verilen özel izinlere toplam süre açısından üst sınır getirilmediği görülmüştür.”, tespitine yer verilmiş ve devamında “Yapılan incelemede, Yönetmelikte belirlenen ve kıyı tesisi işletmecisi tarafından yerine getirilmesi öngörülen uygulama imar planlarının hazırlanmaması, kıyı altyapı tesislerinin öngörülen teknik kriterleri sağlamaması, teknik teçhizat ve ekipmanların standartlara uygun olmaması vb. gibi hallerde ilgili mercilerce alınan kamu yararı kararlarına istinaden; bahsi geçen işletmelere özel izin verildiği, özel izin verilmesine sebep noksanlıkların tamamlanmasının uzun süreler aldığı ve bu süre zarfında ise ilgili işletmelerin özel iznin tekrarlanması suretiyle faaliyette bulunmaya devam ettikleri tespit edilmiştir.”

“Sonuç olarak, aynı tesise ilişkin özel izinlerin sürekli uzatılmasına rağmen, eksikliklerin neden giderilmediği ve izin verilmesinin kamu yararı bakımından gerekçelerinin yeterince ortaya konulmadığı görülmüştür. Özel izin mekanizmasının sürekli hale getirilmesini önlemek amacıyla, aynı eksiklik nedeniyle verilen müteakip izinler bakımından ilave değerlendirme kriterleri, kademeli yaptırımlar veya toplam süre sınırlaması dahil çeşitli tedbirlerin Bakanlıkça değerlendirilmesi uygun olacaktır.”, öneri dikkate alınarak gerekli tedbirlerin alınması hususunda ne tür çalışmalar yapılmaktadır?

3. “Liman Başkanlıklarında Fazla Mesai Ödemelerine İlişkin Uygulama Birliğinin Bulunmaması”, bulgusuna ilişkin Raporda, “Liman Başkanlıkları tarafından mesai saatleri dışında verilen hizmetlere ilişkin çalışan personele yapılan fazla mesai ödemelerinin hesaplanması ve ödenmesi hususunda eksiklikler bulunduğu ve birimler arasında farklı uygulamaların ortaya çıktığı görülmüştür.”, tespitine yer verilmiş ve devamında “Yapılan incelemelerde, Liman Başkanlıkları tarafından

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

5096

mesai saatleri dışında verilen hizmetler kapsamında çalışan personele yapılan fazla mesai ödemelerinin hesaplanması ve ödenmesi süreçlerinde mevzuatta öngörülen usul ve esasların her birimde aynı şekilde uygulanmadığı, özellikle görevlendirilen personel sayısı, fazla çalışma süresinin tespiti, fiilen görev yapma şartının kapsamı ve ödeme hesaplamalarına esas alınan kriterler bakımından eksiklikler bulunduğu; bu durumun ise Liman Başkanlıkları arasında farklı uygulamaların ortaya çıkmasına ve uygulama birliğinin sağlanamamasına neden olduğu görülmüştür.”

“Sonuç olarak, Liman Başkanlıkları tarafından mesai saatleri dışında verilen hizmetlere ilişkin fazla mesai ödemelerinin, 655 sayılı KHK ve buna dayanılarak çıkarılan Yönerge hükümleri çerçevesinde tüm birimlerde yeknesak şekilde uygulanmasını teminen; görevlendirme, fazla çalışma süresinin tespiti, fiilen görev yapma şartı ve ödeme hesaplamalarına ilişkin süreçlerin açık ve standart hâle getirilmesi ile uygulama birliğinin sağlanmasına yönelik gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir.”, söz konusu durumun tespiti ve standart hale getirilmesi hususunda ne tür çalışmalar yapılmıştır? Gerekli düzenlemeler hayata geçirilmiş midir?

4. “Kıyı Yapıları Yapım İşlerinde Bakanlığa Ait Tarama Gemilerinin Değerlendirilmemesi”, bulgusuna ilişkin raporda “Bakanlık tarafından 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında gerçekleştirilen kıyı yapıları yapım ihalelerinde; envanterde bulunan tarama gemileriyle gerçekleştirilebilecek nitelikteki denizdibi tarama faaliyetlerinin ayrı bir iş kalemi olarak yer aldığı görülmüştür.”, tespitine yer verilmiştir.

“Bu itibarla, tarama gemisi kapasite planlamasının yeniden değerlendirilmesi, öncelikle mevcut kamu kaynaklarının kullanılmasına yönelik mekanizmaların geliştirilmesi ve dışarıdan hizmet temininin ancak ihtiyaç ve maliyet analizleriyle desteklenmesi sonrası uygulanması uygun olur.”, öneri çerçevesinde mevcut kamu kaynaklarının kullanılmasına yönelik mekanizmaların geliştirilmesine ilişkin ne tür çalışmalar yapılmaktadır?

5. “Proje Kapsamında Alınacak Kira Bedellerinin Genel Bütçe Geliri Olarak Tahsil Edilmesi Gerekirken Sözleşme İle Döner Sermaye İşletme Müdürlüğüne Aktarılması”, bulgusuna ilişkin Raporda, “Yap-İşlet-Devret modeli çerçevesinde gerçekleştirilen projenin sözleşme kapsamında tahsil edilen yatırım dönemi kira bedellerinin ilk yılına ilişkin iki taksit ödemesinin Döner Sermaye İşletmesi hesabına yatırıldığı tespit edilmiştir.”, tespitine yer verilmiştir.

“Bu itibarla, 5018 sayılı kanunda kapsam ve niteliği açıkça belirtilen, Hazinesin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlar üzerinden elde edilen gelir niteliği arz eden yatırım dönemi kira bedellerinin, genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere doğrudan ilgili muhasebe birimi hesaplarına yatırılması gerekmektedir.” Öneri belirtilen şekliyle gerekli işlemlerin yapılmamasının gerekçesi nedir?

6. “İdari Para Cezası Uygulamalarında Eksiklikler Bulunması”, bulgusuna ilişkin Raporda, “Bölge müdürlükleri tarafından tesis edilen idari para cezalarının, uygulama sürecinde tespit edilen çeşitli usul ve içerik eksiklikleri nedeniyle yargı mercilerince iptal edildiği görülmüştür.”, tespitine yer verilmiş ve devamında

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

50196

Yapılan incelemelerde; idari para cezalarının tesis edilmesi sürecinde, hukuka aykırılığın somut ve yeterli delillerle ortaya konulmasına ve tespit ile belgelendirme işlemlerinin açık, anlaşılır ve usule uygun şekilde yürütülmesine ilişkin eksiklikler bulunduğu görülmüştür. Bu eksiklikler nedeniyle idari para cezalarının yargı mercilerince iptal edildiği görülmüş olup, söz konusu durum idarenin yaptırım uygulama etkinliğinin azalmasına ve idari yaptırımların caydırıcılığının azalmasına yol açtığı değerlendirilmektedir. Bu çerçevede yapılan değerlendirmelerde; fiilin doğrudan sorumlusu olan kiralayan yerine araç sahibine yaptırım uygulanması, yetki belgesine aykırı faaliyetin yeterli ve somut delillerle desteklenememesi, düzenlenen tespit ve ceza tutanaklarının açık ve anlaşılır bir şekilde hazırlanmadığının görülmesi ile yetki belgesiz faaliyet gerekçesiyle tesis edilen bazı cezalara karşı yargılama aşamasında geçerli yetki belgelerinin ibraz edilebilmesi gibi hususların, idari para cezalarının yargı mercilerince iptaline neden olan bazı eksiklikler arasında yer aldığı anlaşılmıştır.”

“Bu kapsamda, idari para cezası uygulamalarında görev alan personelin mevzuat ve uygulama konusunda bilgilendirilmesi, standart uygulamaların oluşturulması ve iç kontrol mekanizmalarının güçlendirilmesi hususlarında idarece gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir.” Söz konusu bulguya ilişkin bir ihmal ve kusurun olduğunu düşünüyor musunuz? Bu hususta ne tür adımlar atılmıştır?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 **Faks:** 0 (312) 420 24 76 **E-Mail:** cem.avsar@tbmm.gov.tr
Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA